Hrad Lipnice

Kraj: Vysočina
Okres: Havlíčkův Brod
GPS souřadnice: 49.614136N, 15.413143E
Adresa URL: www.hrad-lipnice.cz

Hrad Lipnice v Lipnici nad Sázavou je jeden z nejmohutnějších českých šlechtických hradů – zdaleka viditelnou dominantou Havlíčkobrodska. Byl založen počátkem 14. století v zemi starých neprostupných lesů jednou z větví starobylého českého rodu Ronovců - Lichtenburky. Vůbec první přímá zmínka o hradě Lipnici se objevuje roku 1314, kdy je zmiňován purkrabí Bernard.
V roce 1316 Jindřich z Lichtenburka Lipnici zastavil mladičkému českému králi Janu Lucemburskému za svého příbuzného Jindřicha z Lipé, který byl uvězněn na hradě Týřově. V roce 1319 se hrad nakrátko dostal do královských rukou a král Jan jej postoupil Jindřichovi z Lipé výměnou za Žitavsko. Lipnice se dostala do rukou nejpřednějšího velmože v zemi, který sloužil již pátému králi a jehož rod se významem vyrovnal i cizím knížecím rodům. Po Jindřichově smrti v roce 1329 se vlády nad Lipnicí ujali jeho synové, kteří zde v roce 1335 hostili krále Jana a jeho syna Karla.
V roce 1417 byli v lipnické hradní kapli za Čeňka z Vartemberka vysvěceni první husitští kněží a za téměř dvousetleté vlády husitských rytířů Trčků z Lípy byl hrad přestavěn na výstavnou pozdně gotickou hradní residenci. Jan Rudolf Trčka zemřel roku 1634 a s ním zašla i sláva rodu Trčků. Roku 1645 obsadila hrad Lipnice švédská posádka a nadělala takové škody v okolí, že v roce 1646 Lipnici oblehla císařská armáda a po čtyřtýdenních bojích hrad dobyla. Hrad ani městečko se z rány jim uštědřené třicetiletou válkou, už nikdy zcela nevzpamatovaly. Hrad sloužil už jen jako sídlo správy panského velkostatku. Byly zde kanceláře, několik bytů a sklady.
V neděli 19. září 1869 postihl Lipnici katastrofální požár, jemuž podlehl nejen celý hrad, ale i většina městečka. Lidé z širého kraje se dívali na ohnivý chochol, který plál v místě, odkud celá staletí shlížel hrdý lipnický hrad. Vyhořelá zřícenina pak zůstala opuštěná až do r. 1913, kdy začala záchrana a obnova hradu. Byl založen Sbor na záchranu hradu Lipnice a roku 1924 hrad získal Klub československých turistů. KČT zajistil zříceninu a otevřel hradní muzeum. Záchranné práce pokračovaly do roku 1953, kdy se hrad stal státním majetkem.
Ve 20. století byl hrad Lipnice částečně opraven a zrekonstruován. Postupné opravy probíhají dodnes. Prohlídka hradu návštěvníkům nabízí zejména monumentální hradní architekturu, krásnou vyhlídku do dalekého kraje, mimořádnou sbírku gotických kamnových kachlů, gotickou i barokní hradní kapli sv. Vavřince a mohutné hradní sklepení se zbytky středověké hodovní síně, hlubokou hradní studnou a bývalým vězením.
Informace o návštěvní době zde.
Ceny vstupného zde.
Zdroj textu: www.npu.cz – Národní památkový ústav